

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2020/606

T RAZ EDENLER : **1- (DAVACI)** : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i
VEK L : Av. Ekin Öztürk Yılmaz
UETS Kodu: 16278-72570-89424 (E-Tebligat)

2- (DAVALI) : Çevre ve ehircilik Bakanlı ı
UETS Kodu: 35756-96577-39570 (E-Tebligat)
VEK L : Av. Gülseren Gökenç

STEM N KONUSU : 02/03/2019 tarih ve 30702 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan " antiye efleri Hakkında Yönetmelik" in 4. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde yer alan "veya bunlara ili kin teknik ö retmen veya tekniker diplomasına sahip teknik personeli" ibaresinin, 6. maddesinin 2. fıkrasının, 7. maddesinin 3, 4, 5 ve 9. fıkralarının, 8. maddesinin 4. fıkrasının, 9. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinin, Geçici 1. maddesinin ve Yönetmeli in ekinde yer alan " antiye efleri Tarafından lgili dareye Verilecek Taahhütname Örne i" nin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, Danı tay Altıncı Dairesince verilen, dava konusu Yönetmeli in 7. maddesinin 9. fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne, di er kısımları yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ili kin 11/03/2020 tarih ve E:2019/13675 sayılı karara taraflar itiraz etmekte ve kararın aleyhlerine olan kısımlarının kaldırılmasını istemektedirler.

TARAFLARIN DD ALARI :

Davacı tarafından, itiraza konu Daire kararında atıf yapılan 3194 sayılı mar Kanunu'nda, fen adamlarının görev, yetki ve sorumluluklarının yönetmelikle düzenlenebilece i alanlar arasında antiye eflerinin sayılmadı ı, mühendislik formasyonunun belirli derslerin alınmı olmasına ba lı olmayıp, lisans programının tümüyle ili kili oldu u, farklı e itim almı meslek mensuplarının mühendis ve mimarlar yerine ikâme edilmesinin bilimsel açıdan hatalı oldu u, teknik ö retmenlerin antiye efi olmasının bilimsel ve teknik esaslara, uzmanlık alanlarına ve üst hukuk normu olan mar Kanunu'na aykırı oldu u, mimar ve mühendislerin mesleki olarak denetlendi i, ancak bu denetimin tekniker ve teknik ö retmen için söz konusu olmadı ı, bu durumun e itlik ilkesine aykırı oldu u, tekniker ve teknik ö retmenlerin antiye efli i üstlenebilecekleri kriterlerin belirsiz oldu u, antiye efli inin birden çok yapıda aynı anda çalı maya uygun olmayıp tam gün çalı ma ve süreklilik arz eden bir i oldu u, Sa lı ı ve Güvenli i Kanunu'na aykırı düzenlemeler getirildi i, mesleki faaliyette bulunabilmenin artının ki inin taahhüdüne bırakılmasının mesleki denetimi zayıflattı ndan kamu zararına sebep olabilece i, 01/01/2012 tarihinden öncesine ili kin getirilen geçici madde hükmünün belirlilik ve hukuki güvenlik ilkesine aykırı oldu u ileri sürülmektedir.

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2020/606

Davalı idare tarafından, dava konusu Yönetmeli in, yürütmeyi durdurma kararı verilen 7. maddesinin 9. fıkrasının, mülga "Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile antiye efleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik" hükümleri ile aynı yönde düzenlemeler içerdi i, düzenlemenin 3194 sayılı Kanun'a uygun oldu u, tekniker ve teknik ö retmenlerin antiye efl i üstlenebilecekleri kriterlerin mülga Yönetmelik'te de oldu u haliyle korundu u ileri sürülmektedir.

DANI TAY TETKİK HÂKİM MUAMMER ALDEMİR'İN DÜ ÜNCES : Davacının itirazının reddine, davalı idarenin itirazının kabulüne ve dava konusu Yönetmeli in 7. maddesinin 9. fıkrası yönünden Daire kararının kaldırılarak anılan fıkra yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

LG L MEVZUAT:

3194 sayılı mar Kanunu'nun 28. maddesinin 5. fıkrasında; "Fenni mesuller, uzmanlık alanlarına göre yapım i lerinin denetimine ili kin ayrıntılı bütün belgeler ile mimarlık ve mühendislik hizmetleri raporunu idareye vermek ve yapı kullanma izin belgesini imzalamak mecburiyetindedir. Yapıya ili kin bilgiler, ilgili idarece, etüt ve proje müelliflerinin, fenni mesullerin, yapı müteahhitlerinin ve antiye efi mimar veya mühendisin üyesi bulundu u meslek odasına, üyelik kayıtlarına i lenmek üzere bildirilir.", 8.fıkrasında "Yapı müteahhidi ve antiye efi; yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte bu Kanuna, ilgili di er mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüd ve projelere, standartlara ve teknik arnamelere uygun olarak in a etmek, neden oldu u mevzuata aykırılı ı gidermek mecburiyetindedir." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 38.maddesinin 2. fıkrasında, "Yapıların mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanmasını ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri, uzmanlık konularına göre mühendisler, mimarlar ile görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan fen adamları deruhte eder." hükmüne yer verilmi tir.

mar Kanunu'nun 28.maddesinin gerekçesinden, kanun koyucunun be inci fıkra ile, yapının denetim sorumlulu unu üstlenen fenni mesullere, yapının tamamlanmasını tespit bakımından, ayrıntılı tüm belge, mimarlık ve mühendislik hizmetleri raporunu idareye verme ve yapı kullanma izin belgesini imzalama zorunlulu u getirdi i, yapılan bu düzenlemeyle, TS

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2020/606

10970 Yapı Kullanma Zin Belgesi Standardı ile uyum sağlandı, ayrıca etüt ve proje müellifleri, fenni mesuller, yapı müteahhidi ve antiye efi mimar ve mühendislerin görev aldığı yapılara ilişkin bilgilerin, bu bilgilerin üyesi olduğu meslek odasına gönderilecek bilgilerin güncel eklide otokontrolünün hedeflendiği, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izninin Ulusal Adres Veri Tabanına dayalı olarak elektronik ortamda düzenlenmesi amacıyla meslek odaları, Bakanlık ve Ulusal Adres Veri Tabanı arasında link oluşturulması ve sonucunda sürecin kısaltılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

3194 sayılı Kanun'un 44.maddesinin 1.fıkrasının (e) bendinde, "Her türlü inşaat ve tesisat dahil yapımlerine dair yapı müteahhitlerinin yetki belgelendirilmesi illemlerine; yapı müteahhitlerinin i gruplarına, ihtisasla malarına ve yüklenilecek i in büyüklü üne göre sınıflandırılmasına ve bunların sahip olmaları gereken asgari e itim, i tecrübesi, teknik donanımı ve kapasitesi, mali durumu, idari yapısı ve personel artları ile niteliklerine; yapı müteahhitlerinin faaliyetlerinin denetlenmesine, kayıtlarının tutulmasına ve de erlendirilmesine; *mimar ve mühendis unvanlı antiye efi çalı tırılması mecburi ve yapı müteahhidi olmaksızın da yapılması mümkün olan yapılara; **antiye eflerine***, yapım ve denetim i lerinde istihdam edilecek fen adamlarına ve yetki belgeli ustalara ilişkin usul ve esaslar ile di er hususlar, Milli E itim Bakanlığı, Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birli i, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli inin görüşleri alınarak, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tır.

HUKUK DE ERLENDİRME:

Davacının itirazı yönünden;

Yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinde belirtilen ko ulların gerçekleşmemi oldu u anlaşı ldı ndan, davacının itirazı yerinde görülmemi tir.

Davalı idarenin itirazı yönünden;

Dava konusu Yönetmeli in, " antiye eflerinin çalı ma usulü" ba lıklı 7. maddesinin 7, 8 ve 9. fıkraları;

"(7) Spor tesisleri, sinema, tiyatro, konser salonu, kongre merkezi, müze, e itim kurumu, yurt, sa lık tesisi, haberle me ve ula ım tesisleri, itfaiye, karakol, kı la, cezaevi, enerji üretim ve da ıtım tesisleri, kuleler, hangar yapıları ile Bakanlıkça belirlenen mimarlık hizmetlerine esas yapı sınıflarından dokuzuncu fıkrada sayılanları dı ndaki yapılarda ve kamu kurum ve kurulu larınca yapılan veya yaptırılan yapılarda, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan unvanlarda antiye efi bulundurulması zorunludur.

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2020/606

(8) Palplan , kazık, zemin ankraji, deprem yalıtımı ve benzeri temel sistemleri ve iksa yapıları ile kazı i lerinde, jet-grout, zemin sıkı tırma ve benzeri zemin iyile tirme i lerinde, yıkım i lerinde, kayadan oyma depo i lerinde, ayaklı su depoları i lerinde, deprem yalıtımlı bina i lerinde, ardgermeli-öngermeli yapı elemanı içeren bina i lerinde münhasıran in aat mühendisi unvanlı antiye efi bulundurulması zorunludur.

(9) Yedinci ve sekizinci fıkralardaki yapılar hariç olmak üzere, Bakanlıkça belirlenen mimarlık ve mühendislik hizmetlerine esas yapı sınıflarından birinci, ikinci ve üçüncü sınıf yapılardan, bodrumları ile birlikte toplam be katı ve yapı in aat alanı 2.000 metrekareyi geçmeyenlerde teknik ö retmenler, 1.500 metrekareyi geçmeyenlerde ise teknikerler meslek alanlarına uygun olarak antiye eflini üstlenebilir." kurallarını içermektedir.

Davacı tarafından, mimar ve mühendislerin yanı sıra bazı yapılarda teknik ö retmen veya tekniker diplomasına sahip teknik personelin de antiye eflini üstlenebilmesine yönelik dava konusu düzenlemeye; antiye efinin, mimar ve mühendis tarafından çizilen projeleri okuma, anlama ve yapının bu plan ve projeye uygun olarak in a edilmesini sa lamakla görevli oldu u, bunun için de antiye efinin bu proje ve planları okuyup anlayabilecek, kullanılan malzemenin buna uygun olup olmadığını de erlendirebilecek yeterlikte bir formasyona sahip olması gerekti i, liselerde teknik dersleri ö reten teknik ö retmenler ile nitelikli ara eleman olan teknikerlerin bu fosmasyona ve yeterli teknik donanıma sahip olmadıkları gerekçesiyle itiraz edilmektedir.

tiraza konu Daire kararında; tekniker ve teknik ö retmenlerin, in a edilecek resmi ve özel bütün yapıların büyük bir bölümünde, yeterli objektif bir sınırlandırma ve bilimsel bir kriter getirilmeden, antiye efi olarak, yapıların mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının uygulanması görevini yerine getirmelerine olanak sa layan düzenlemenin hukuka uygun olmadığı , bu denli geni bir alanda antiye eflini görevinin tekniker ve teknik ö retmene verilemeyece i gerekçesiyle dava konusu Yönetmeli in 7. maddesinin 9. fıkrasının yürütmesinin durdurulmasına karar verilmi tir.

Yukarıda hükmüne yer verilen 3194 sayılı Kanun'un 28. maddesinin 5. fıkrasında; yapıya ili kin bilgilerin ilgili meslek odasına bildirilmesi esası getirilmi , bu fıkrada meslek odası bulunan meslek gruplarına yer verildi i için sadece mimar ve mühendis olan antiye eflerine yer verilmi tir. Anılan Kanun'un 44. maddesinin (I) numaralı fıkrasının (e) bendinde de; "mimar ve mühendis unvanlı antiye efi çalı tırılması mecburi olan yapılar"da antiye eflerine ili kin hususların yönetmelikte düzenlenmesi öngörölmü tür. Dolayısıyla mimar ve mühendis unvanlı antiye efi çalı tırılması mecbur olmayan yapılar ve burada çalı tırılacak antiye efleri de yönetmelikte düzenlenmi tir.

3194 sayılı Kanun'un 28, 42 ve 44. maddelerine dayanılarak çıkartılan dava konusu Yönetmelik uyarınca; yapılar sınıflandırılarak büyüklüklerine göre teknik ö retmen veya teknikerlerin de antiye efi olarak görev yapabilecekleri öngörölmü tür.

Dava konusu Yönetmeli in 6. maddesinin 2. fıkrasında hangi meslek mensuplarının antiye eflini üstlenebilece i belirlenirken, 7. maddesinin 7, 8 ve 9. fıkralarında ise hangi

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2020/606

meslek disiplininin hangi tür yapılarda görev alabilece i belirlenmi tir. Buna göre 7. maddenin 7. fıkrasında sayma yoluyla (spor tesisi, sinema, tiyatro...) özellik arz eden birtakım binaların antiye efli inin mimar ve mühendisler tarafından yapılaca ı ifade edilmi , aynı ekilde 8. fıkra ile müstakilen in aat mühendislerine özel i ler, 9. fıkrada ise teknikerler ve teknik ö retmenler için düzenleme yapılmı tır.

Bu kriterler belirlenirken bilimsel veriler ve yapı stati inin temel kuralları gözetilmi tir. öyle ki yapı stati ini ve güvenli ini etkileyen ana unsurlar; deprem gibi afet risklerinin yanı sıra ta ıyıcı sistemlerin karma ıklı ı, yapı yüksekli i, yapının kullanım amacı gibi parametrelerdir. Nitekim Yönetmeli in 6. maddesinin üçüncü fıkrasında " *antiye efli inin üstlenilmesinde; yapım i inin konusu, niteli i, büyüklü ü, özel ihtisas gerektirip gerektirmedi i ve ilgili imalatların oranı dikkate alınır.*" denilerek buna i aret edilmi tir. Bu prensibe paralel olarak 7. maddenin 7. fıkrasında; büyük yapılar önceliklendirilmi , 8. fıkrasında; yapı türlerinin özel ihtisas gerektirmesi gözetilmi , 9. fıkrasında ise; binanın toplam kat sayısı, in aat alanı ve yapı türleri sınırlandırılarak nispeten küçük ölçekli, az katlı ve deprem açısından daha az riskli binalar sayılmı tır.

Yine, dava konusu Yönetmeli in, 7. maddesinin 7. fıkrasında; kamu kurumlarınca yaptırılan tüm binaların aynı hükme tabi oldu u belirtilmi tir ki, buna göre resmi kamu in aatlarında yalnızca mimar ve mühendislerin antiye efli i yapabilece i açıktır. Dolayısıyla, davacının, yeterli mesleki formasyona ve teknik bilgiye sahip olmayan teknik ö retmen ve teknikerlerin büyük ölçekli yapılarda antiye efli i yapaca ı yönündeki iddiasının isabetli olmadığı açıktır. Kaldı ki 7. maddenin 8. fıkrasında getirilen be kat sınırı ve toplam yapı in aat alanı (teknikerler için 1.500 m2; teknik ö retmenler için 2.000 m2) kısıtlaması, sadece özel sektöre ait yapıların "yapım teknolojisi basit ve deprem riski dü ük" nitelikte olan bir bölümünde (I, II ve III sınıf yapılar) bu meslek mensuplarının (almı oldukları mesleki e itimler dahilinde gerekli yetkinli i haiz olduklarından) görev alabilmesine imkan sa lamaktadır.

Bu durumda, tekniker ve teknik ö retmenlerin antiye efli i yapabilece i (Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yakla ık Birim Maliyetleri Hakkında Tebli) I. ve II. sınıf yapılar incelendi inde, bunların büyük oranda basit nitelikte yapılar oldu u, III. sınıf yapılardan kamu kurumlarınca yaptırılan resmi binalar, spor tesisi, okul, emniyet, cezaevi ile yurt niteli indekiler de kapsam dı ı tutuldu una göre tekniker ve teknik ö retmenlerin antiye efli i yapabilece i a ırlıklı yapı grubunun III-A-8 ve III-B-12 numaralı konutlar ile III-B-8 numaralı ticari amaçlı binalar oldu u göz önünde bulunduruldu unda, buna uygun düzenleme getiren dava konusu Yönetmeli in 7. maddesinin 9. fıkrasında hukuka aykırılık ve uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya imkânsız zararlar bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2020/606

1. Davacının **T RAZININ REDD NE,**
2. Davalı idarenin **T RAZININ KABULÜNE,**
3. Danı tay Altıncı Dairesince verilen 11/03/2020 tarih ve E:2019/13675 sayılı kararın yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ili kin kısmının kaldırılmasına,
- 4.2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen artlar gerçekte medi inden dava konusu Yönetmeli in 7. maddesinin 9. fıkrası yönünden **YÜRÜTMEN N DURDURULMASI STEM N N REDD NE,**
5. 11/03/2021 tarihinde oybirli i ile karar verildi.

Ba kan Hasan GÜZELER	Üye Mustafa GÖKÇEK	Üye Ali KAZAN	Üye Bilal ÇALI KAN	Üye Hasan ODABA I
Üye Muhsin YILDIZ	Üye Hasan ÖNAL	Üye Bilge APAYDIN	Üye Ali ÜRKER	Üye Fatih TERZ
	Üye Recep KILIÇ	Üye Sami KARATEK N	Üye Kemal KUKU	

E/K